

A tehetséges diákok számára fontos, hogy minél többet felfedezhessenek az őket körülvevő világból. A gyermek érdeklődésének felkeltése és irányultságának felismerése után folyamatosan fenn kell tartani a kíváncsiságát, hangsúlyozta Váminé Hegyi Angéla a Székesfehérvári Kossuth Lajos Általános Iskola MTM programfelelőse.

Váminé Hegyi Angéla programfelelős a Székesfehérvári Kossuth Lajos Általános Iskola Minősített Tehetséggondozó Műhelyből úgy tartja, hogy az értelmi intelligencia fejlesztése mellett kiemelkedő fontossága van az érzelmi intelligencia fejlesztésének is, ami egyben a személyek közötti kapcsolatépítési képesség fejlesztését is jelenti.

Az Önök intézményében mióta valósulnak meg tehetséggondozó programok?

Az ének- zene területén 1972 óta folyik tehetséggondozás. Eleinte az ének-zene tagozaton, jelenleg emelt szinten, illetve emelt óraszámban végezzük a tehetségfejlesztést.

A tehetségazonosítást, tehetségszűrést a kialakult szokásainknak megfelelően szervezzük. Az emelt ének-zenei csoportba való bekerülésről az intézményünk szaktanárai döntenek a beiratkozáskor történő meghallgatáskor. Zenei hallás, ritmusérzék, intonálási képesség felmérése után közös konzultációval döntenek a csoportba kerülésről. A meghallgatáskor zongorán megszólaltatott rövid zenei memoriter visszaéneklése is a feladatok között van, illetve a különböző ritmushangszereken történő improvizálás.

A matematika területéhez kapcsolódóan a tehetséggondozást 1993 óta végezzük, emelt szintű matematikaoktatás keretében. Az emelt szintű matematikai csoportba való bekerülés a 4. évfolyamosok mérésével történik.

Az emelt szintű csoportban heti öt órában folyik a tehetséggondozás, amely során egy-egy matematikai téma, probléma több irányból történő megközelítése, elmélyítése kerül napirendre. Továbbá a különböző versenyekre való felkészítés mellett tanulóink számára iskolai matematikaversenyt is szerveztünk. Egy négyfordulós versenysorozattal az emelt szinten tanuló diákjaink problémamegoldását, logikus gondolkodását, kreativitását kívánjuk fejleszteni.

A természettudományok területéhez kapcsolódó tehetséggondozást már az alsó tagozattól kezdődően indítjuk szakkörök, versenyfelkészítések, előadások,

kísérleti bemutatókon való részvétel, intézménylátogatások formájában. Bevonjuk gyermekeinket az ilyen irányú versenyeztetésbe is.

Tapasztalataik szerint melyek a leggyakoribb kihívások a tehetség gondozás területén?

A tehetségazonosító és tehetségűző módszereink alkalmazásával biztosítani tudjuk a tehetségek felkutatását. A leggyakoribb kihívás a megtalált, kiszűrt tehetségek megtartása, benntartása a tehetség gondozó folyamatainkban. Eddigi tapasztalataink szerint igen alacsony a „lemorzsolódási” mutatónk. Csak azokban az esetekben szembesülünk ezzel a ténnyel, mikor diákjaink több területen is kiemelkedő eredményeket érnek el, és választaniuk kell a további tehetség gondozó tevékenységek közül. Ezekben a helyzetekben egy-egy diákunk tehetség gondozása más tehetség fejlesztő területen folytatódik.

Mit jelent az intézmény életében, hogy Minősített Tehetség gondozó Műhelyként is működik, illetve, hogy – akár tágabb értelemben is – részt vesz a Tehetségek Magyarországa projektben?

Az elért kitüntető cím birtokában, mint Minősített Tehetség gondozó Műhely kiemelt figyelmet fordítunk a tehetség gondozásra, az egyéni bánásmód alkalmazására. Mentorálási tervek, továbbá egyéni fejlesztési tervek elkészítésével támogatjuk a különleges bánásmódban részesülő tanulóink segítségét, fejlesztését. Tehetség gondozó tevékenységünk során nagy hangsúlyt helyezünk az ének-zenére, a matematikára, a természettudományokra, a sportra és az idegen nyelvekre. Ennek tükrében tehetség fejlesztő programokat szervezünk, biztosítjuk az egyéni tehetség fejlesztés mellett a csoportos tehetség gondozást magasan képzett szaktanárok, külső előadók bevonásával. A mentorok tevékenysége is nagyban hozzájárul a tehetségek támogatásához, hiszen a mentoráltakkal rendszeresen találkoznak, segítenek nekik a felmerülő problémáik megoldásában. A beszélgetések, foglalkozások során a szaktárgyi fejlesztés, kompetenciafejlesztés, versenyfelkészítés mellett személyiségfejlesztéssel is foglalkoznak. Leginkább a mesteri célok kitűzése, az önbizalom fejlesztése, az önismeret, a stresszkezelés áll a középpontban. Mindezek mellett a Nemzeti Tehetség Központ által koordinált, az iskolai 5. évfolyamos tehetségazonosítást támogató online mérésen (SAM és NOVO tesztek), továbbá a Szegedi Tudományegyetem felkérésére az induktív és kombinatív gondolkodást, dinamikus problémamegoldó képességet, vizuális memóriát és kreativitást vizsgáló online méréseken is részt veszünk.

Tehetséggondozó tevékenységünk során szoros hálózati együttműködést valósítunk meg.

Az Önök tapasztalatai szerint a szorgalmon túl melyek azok a készségek, kompetenciák, amelyek révén kimagasló eredmények elérésére lesz képes egy diák?

Az értelmi intelligencia fejlesztése során erősödik a tanulóink logikus gondolkodása, a problémamegoldó képességük, az algoritmikus készségük, a kombinatorikai látásmódjuk, a térszemléletük, a folyamatok elemzésére, átláthatóságára való képességük, a valószínűségi és statisztikai szemléletük. Az értelmi intelligencia fejlesztése mellett kiemelkedő fontossága van az érzelmi intelligencia fejlesztésének is, mely valójában a személyek közötti kapcsolatépítési képesség fejlesztését is jelenti. Ennek során erősödik a tanulóink önismerete, önuralma, empátiája, együttműködési, konfliktuskezelési készsége, motivációja, inspirációja és kitartása. Ezekkel a készségekkel, kompetenciákkal felvértezve tanulóink kiváló eredmények elérésére lesznek majd képesek.

Milyen tanácsokkal tudják ellátni a tehetséges diákok szüleit?

Feltétlenül szükség van a család támogatására, türelmére, ajánlatos mindig válaszolni a felmerülő kérdésekre, illetve motiválni a gyermeket arra, hogy maga találja meg a választ a kérdéseire. A megfelelő célok kitűzésénél a diák érdeklődésére, erősségeire tanácsos alapozni. Nem szabad a tökéletességet elvárni, csak a fejlődést, a minél jobb teljesítményt. Rendkívül nagy jelentőségű a gyermek tevékenységére adott pozitív visszajelzés, az elismerés. Óriási súlya van a beszélgetéseknek, a kommunikációnak, érzéseik megosztásának, az ösztönzésnek. A tehetséges gyermek a szülők és az iskola együttműködésének köszönhetően válhat képessé nagy teljesítményekre.